

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 30 marca 2023 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Rada pozytywnie opiniuje projekt, przekazany przy piśmie Przewodniczącego Komisji Ustawodawczej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (znak: BPS.DKS.KU.0401.5.2023), zgłaszając następujące uwagi.

Zgodnie z projektowanym art. 958¹ § 1 pierwszeństwo w przejęciu nieruchomości na własność w cenie nie niższej od sumy oszacowania będzie miał współwłaściciel w przypadku, gdy nie jest on dłużnikiem osobistym i który korzysta z tej nieruchomości dla zaspokojenia swoich potrzeb mieszkaniowych. Cel proponowanego rozwiązania należy uznać za słuszny pod warunkiem określenia w jaki sposób przebiegać miałyby weryfikacja faktycznego korzystania z nieruchomości dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych przez osoby uprawnione do wykupu. Z większą rozwagą należy natomiast podejść do art. 958¹ § 2, który zdaniem Rady w przedstawionym brzmieniu może prowadzić do sytuacji nieakceptowalnych. Po pierwsze należy podnieść, że częstokroć w przypadku udziałów w nieruchomości różnice sprowadzają się do dziesiątych lub setnych części, dlatego wysokość udziału jako kryterium pierwszeństwa w wykupie wydaje się nieodpowiednie, a po wtóre w przypadku posiadania takich samych (równych) udziałów o pierwszeństwie w wykupie miałyby decydować kolejność złożonych wniosków o przejęcie, co w konsekwencji sprowadza tak istotną czynność dla współwłaścicieli do poziomu kryterium, o którym miałyby decydować szczęście, ponieważ współwłaściciel lepiej poinformowany lub będący w chwili obwieszczenia bliżej siedziby sądu, złoży taki wniosek szybciej. Trzeba również wziąć pod uwagę osoby starsze lub schorowane, mające problemy zarówno z formułowaniem samodzielnie pism sądowych jak i z przemieszczaniem się czy to do właściwego sądu, czy to do placówki pocztowej. Trudnością w tej sytuacji byłoby również rozstrzygnięcie o pierwszeństwie w przypadku wniosków złożonych tego samego dnia za pomocą operatorów pocztowych, którzy to operatorzy zazwyczaj korzystają ze stempli z datą dzienną, nawet w przypadku udostępnienia informacji z systemów elektronicznych, w celu określenia godziny, nie można

przyjąć, że sama czynność wprowadzenia przesyłki listownej jest godziną złożenia korespondencji w placówce pocztowej lub podjęcia jej przez kuriera.

Pozytywnie należy ocenić inicjatywę projektodawcy w zakresie dodawanego art. 1004¹, jednakże Rada zwraca uwagę, że po pierwsze należałoby określić okres lub warunek dla trybu przeszłego pozostawania w związku małżeńskim, ponieważ proponowany zapis może budzić wątpliwości jaki okres trwania małżeństwa, po jego zakończeniu uprawnia do zastosowania dyspozycji projektowanego przepisu. Nadto wskazać należy, że zgodnie z obowiązującym stanem prawnym po ustaniu wspólności majątkowej małżonków, ich udziały w majątku wspólnym są zasadniczo równe, w przypadku jeżeli nie dokonano podziału majątku wspólnego po ustaniu tej wspólności.